

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทยเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศในอันดับต้นๆ มาอย่างต่อเนื่อง ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีความแข็งแกร่งและปรับตัวแข่งขันกับอุปสรรคทางเศรษฐกิจจากทุกทิศทาง แม้ในช่วงที่ผ่านมาหลายกิจการต้องหยุดดำเนินการแต่ผู้ประกอบการหน้าใหม่ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งยังสามารถสร้างความหลากหลายให้แก่แวดวงธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับผ่านการนำเสนอเครื่องประดับรูปแบบใหม่ฉีกออกไปจากเดิม ขณะที่กิจการอีกจำนวนไม่น้อยขยับปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงในโลก โดยการสร้างมูลค่าปรับตัวสู่วิถีอุตสาหกรรม เติบโตให้แก่อุตสาหกรรมเพิ่มให้แก่สินค้าผ่านการนำเสนออัตลักษณ์เฉพาะตนให้แก่สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับพร้อมสร้างตัวตนผ่านแบรนด์ของตนเองเป็นแนวทางที่ผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับไทยยึดถือเป็นกลยุทธ์หลักในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ผู้ประกอบการกลุ่มนี้เริ่มขยายจำนวนเพิ่มขึ้นและกลายเป็นแรงบันดาลใจให้อีกหลายกิจการดำเนินรอยตาม นวัตกรรมโดยเฉพาะด้านการออกแบบเพื่อสร้างจุดเด่นเป็นจุดขายให้แก่สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับไทยทั้งกลุ่มที่ผลิตเพื่อส่งออกและการจำหน่ายในประเทศเริ่มเป็นกระแสเด่นชัดขึ้นเป็นลำดับ ไม่เพียงเพื่อความอยู่รอดทางธุรกิจหากแต่ส่วนหนึ่งยังเป็นผลจากแรงผลักดันให้ผู้ประกอบการที่มีนวัตกรรมเหล่านี้ได้แสดงผลงานในหลากหลายเวทีทั้งในระดับประเทศและสากล โดยโครงการที่โดดเด่นและเริ่มเป็นที่จับตาของผู้จัดหาสินค้าต่างชาติคือ DEmark หรือโครงการรางวัลสินค้าไทยที่มีการออกแบบดี (Design Excellence Award) ซึ่งริเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2551 และยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน ชิ้นงานที่ได้รับรางวัล DEmark ล้วนมีความโดดเด่นทั้งในด้านความคิดสร้างสรรค์และยังต้องมีคุณสมบัติด้านการใช้สอยได้ดีเพื่อตอบโจทย์เชิงพาณิชย์ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเขาควายซึ่งเป็นการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติผสมผสานกับเทคนิคการเคลือบโลหะเกิดเป็นมุมมองที่ดูหรูหราโดยยังคงองค์ประกอบธรรมชาติจากเขาควายที่มีลวดลายสวยงาม การผลิตเครื่องประดับจากไม้ธรรมชาติสามารถรังสรรค์เป็นชิ้นงานที่มีความพลิ้วไหวสวยงามและยังใช้งานได้ยาวนาน ตอบรับกระแสรักษ์สิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี แต่ด้วยการออกแบบภายใต้แนวคิดสร้างสรรค์อย่างชาญฉลาดจึงก่อเกิดเป็นชิ้นงานที่สวยงามโดดเด่น สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับที่มุ่งเน้น การผลิตเพื่อส่งออกยังได้นำนวัตกรรมเข้าไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิต (สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ, 2558)

ปัจจุบันมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับที่แท้จริงของไทยในรูปของเงินเหรียญสหรัฐ (ไม่รวมทองคำ) ในช่วง 10 เดือนแรกของปีนี้ที่เติบโตได้นั้น ปัจจัยหลักมาจากความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

ในประเทศคู่ค้าที่เพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากภาพรวมเศรษฐกิจที่พัฒนาดีขึ้น ปีหน้าผู้ประกอบการไทย ยังคงต้องติดตามปัจจัยเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของนโยบายทางการค้า และการตอบโต้ทางการค้า จากประเทศคู่ค้า รวมถึงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีความผันผวนสูง ซึ่งอาจบั่นทอนการเติบโตของเศรษฐกิจ และการค้าโลก และจะกระทบต่อการส่งออกของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ผู้ประกอบการ จะต้องเตรียมกลยุทธ์รับมือให้ทันกับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากปัจจัยดังกล่าวแล้ว ควรเร่งนานวัตกรรมมาใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความแตกต่างจากคู่แข่ง พัฒนาทั้งด้านคุณภาพ และรูปแบบของสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละตลาด (สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณี และเครื่องประดับแห่งชาติ, 2561)

ผู้ประกอบการหลายรายอาจกำลังประสบกับปัญหาการทำตลาดแบบครอบคลุมทุกกลุ่มหรือ Mass Market ที่ไม่อาจเพิ่มยอดขายหรือทำกำไรได้มากนักในปัจจุบัน เนื่องจากมีการแข่งขันสูงทั้งด้าน จำนวนผู้ประกอบการและราคา แต่หากผู้ประกอบการธุรกิจลองหันมาเจาะตลาดเฉพาะกลุ่มหรือ Niche Market โดยเฉพาะกลุ่มผู้ชื่นชอบงานฝีมืออย่างเครื่องประดับแฮนด์เมด ซึ่งสินค้าแฮนด์เมดมักมีเอกลักษณ์ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้มากขึ้นเพียงใส่ไอเดียความคิดสร้างสรรค์ ดีไซน์ลูกเล่นต่างๆ และความพิถีพิถันในการผลิตชิ้นงานออกมา ก็จะทำให้สามารถตั้งราคาได้สูง และทำกำไรต่อหน่วยได้ สูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นการปูทางสู่การสร้างแบรนด์ของตนเองได้อีกด้วย

ตลาดสินค้าเครื่องประดับแฮนด์เมดกำลังเป็นที่นิยม ซึ่งคนส่วนใหญ่ชอบความเป็นยูนิคไม่ซ้ำใครทำให้สินค้าแฮนด์เมดต่างๆ ซึ่งรวมถึงเครื่องประดับได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ ในหลายประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร แคนาดา และญี่ปุ่น เป็นต้น ทั้งนี้ จากข้อมูลวิจัยการตลาดของ Technavio ได้รายงานไว้ว่า ตลาดสินค้าแฮนด์เมด (รวมเครื่องประดับ) ของโลกในช่วงปี 2558-2562 มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยราวร้อยละ 12 ต่อปี โดยสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดใหญ่ที่สุด ซึ่งตลาดแฮนด์เมดของ สหรัฐอเมริกา ถูกขับเคลื่อนจากความต้องการสินค้าจำพวกของตกแต่งบ้าน เครื่องประดับ และสินค้าแฟชั่น อาทิ กระเป๋า และเข็มขัด เป็นต้น ชายไอเดี่ยสร้างมูลค่าเพิ่มเครื่องประดับแฮนด์เมด เครื่องประดับธรรมชาติที่เห็นได้ทั่วไป อาจมีราคาเพียงไม่กี่บาท แต่เมื่อมีการใส่ไอเดียสร้างความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวผ่านการรังสรรค์ชิ้นงานด้วยมือผสมลูกเล่นหรือนำวัสดุต่างๆ มาประยุกต์ใช้ กลับทำให้สินค้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นได้อีกหลายเท่าตัว ในที่นี้จะนำเสนอตัวอย่างไอเดี่ยเครื่องประดับแฮนด์เมด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการนำไปต่อยอดในแบบฉบับของตัวเอง โดยใส่ไอเดียการใช้ลูกเล่น หรือ ไอเดี่ยการใช้วัสดุธรรมชาติ หรือการนำปีกผีเสื้อ ไม้ไผ่ ผ้าฝ้าย ไหม และหิน มาออกแบบร่วมกับโลหะ เงินหรือทองเหลือง แม้ว่าเครื่องประดับแฮนด์เมดจะเป็นสินค้าที่ไม่เหมือนใคร แต่หากไม่มีความโดดเด่นมากพอก็อาจจะขายไม่ได้มากเท่าที่ควร ฉะนั้นจึงต้องสร้างความโดดเด่นให้กับสินค้าโดยการขาย ไอเดี่ยต่อยอดสินค้าให้มีดีไซน์เป็นเอกลักษณ์ และมีสไตล์ชัดเจน เน้นผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ เพื่อให้ลูกค้ารู้สึกว่าคุณค่ากับเงินที่จ่ายไป และเปิดตลาดให้กว้างด้วยการขายสินค้าออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ชั้นนำ

รวมถึงการสร้างจุดขายด้วย “Gimmick” หรือ “Story” ให้กับแต่ละชิ้นงาน เพียงเท่านี้การเจาะตลาดเฉพาะกลุ่มด้วยการขายเครื่องประดับแฮนด์เมดก็จะช่วยเพิ่มยอดขายและกำไรให้กับธุรกิจ (สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ, 2561)

จังหวัดจันทบุรีตั้งอยู่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของประเทศไทย เป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้งในดินและในน้ำ มีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร โดยเฉพาะการเพาะปลูกผลไม้ที่ขึ้นชื่อของจังหวัด ได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด ลางสาด และพืชผลทางการเกษตรอื่นๆ เช่น พริกไทยและยางพารา ส่วนบริเวณชายฝั่งก็มีทำการประมง จึงเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอาหารทะเลนานาชนิดและในอีกแง่มุมหนึ่ง จันทบุรี คือ ศูนย์กลางธุรกิจด้านอัญมณีที่มีชื่อเสียงแพร่หลายไปทั่วโลก เป็นแหล่งรวมช่างฝีมือในการเจียรไนอัญมณีและทำเครื่องประดับต่างๆ ซึ่งจังหวัดจันทบุรี ถือเป็นแหล่งผลิตพลอย ที่เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของโลก โดยเฉพาะชื่อเสียงในด้านฝีมือการเผาพลอยและการเจียรไนเพื่อเพิ่มมูลค่าของพลอยซึ่งได้รับการยอมรับในระดับโลกล้วนแต่เป็นฝีมือคนไทยทั้งสิ้น ที่ผ่านมานั้นถึงร้อยละ 70-80 โดยเฉพาะจังหวัดจันทบุรีซึ่งมีชื่อเสียงในการผลิตพลอยมานานกว่า 100 ปี เป็นแหล่งซื้อขายและเจียรไนพลอยที่ใหญ่ที่สุดของประเทศและภูมิภาคนี้ ซึ่งปัจจุบันมีผู้ประกอบการธุรกิจอัญมณีในจังหวัด มากกว่า 700 ราย มีการจ้างงานภายในจังหวัดมากกว่า 50,000 คน สามารถสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นสูงถึงปีละประมาณ 15,000 – 20,000 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ (SMEs) ทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง และมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่น่าสนใจมากมาย ทั้งศาสนสถาน โบราณสถาน และโบราณวัตถุ จึงทำให้จันทบุรีเป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของประเทศในปัจจุบัน

การย้อมสีสิ่งทอเป็นงานหัตถกรรมที่มีมานาน การย้อมสีเป็นงานที่ต้องอาศัยทักษะ และวิธีการที่มีขั้นตอนและระบบ สีที่มนุษย์รู้จักและนำมาใช้ในยุคแรกของการใช้สีนั้นเป็นสีจากธรรมชาติที่ได้มาจากพืช สัตว์ ดิน และแร่ธาตุ ซึ่งใช้ย้อมผ้าใยธรรมชาติ ได้แก่ ลินิน ฝ้าย ขนสัตว์ และไหม ปัจจุบันยังมีการสืบทอดความรู้ด้านการย้อมสีธรรมชาติอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ การผลิตสิ่งทอย้อมสีธรรมชาติยังเป็นแนวทางของตลาดปัจจุบันและอนาคตที่ต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย การใส่ใจในการพัฒนาคุณภาพการผลิตสิ่งทอระดับชุมชนย้อมสีธรรมชาติจึงเป็นแนวทางสำคัญประการหนึ่งในการยกระดับสินค้าชุมชนเพื่อตอบโจทย์สินค้าเชิงอนุรักษ์ (ศรันยา เกษมบุญญากร, (2555) การย้อมสีจากสีที่ได้จากวัตถุดิบตามธรรมชาติ นับเป็นภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดกันมาแต่อดีต แม้ว่ากระบวนการย้อมจะยุ่งยาก แต่ความนิยมในการใช้ผลิตภัณฑ์ย้อมสีธรรมชาติกลับเพิ่มมากขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศด้วยเหตุผลที่สำคัญ คือ ทำให้ผู้สวมใส่ไม่เกิดอาการแพ้และของเสียที่เกิดขึ้นไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้ในปัจจุบันผู้บริโภคให้ความสนใจกับสินค้ากับผลิตภัณฑ์ที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น เพราะมีความปลอดภัยต่อสุขภาพและไม่ทำลายสภาพแวดล้อม

มากกว่าผลิตภัณฑ์ที่ใช้สารเคมีในการผลิต การนำกลับมาใช้ใหม่ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ จึงส่งผลดีต่อตลาด และความต้องการมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี

อีกทั้งในจังหวัดบุรีรัมย์มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในตำบลบ่อ อำเภอลำทะเมนชัย ได้เริ่มพัฒนาเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติจากงานวิจัยการพัฒนาภูมิปัญญาการย้อมสีธรรมชาติจากพันธุ์พืชในท้องถิ่นสู่เครื่องประดับตำบลบ่อ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากวัสดุผ้าย้อมสีธรรมชาติสอดคล้องกับความต้องการของตลาด (ภัทรา ศรีสุโข และคณะ, 2561) แต่เนื่องจากผ้าที่การย้อมสีธรรมชาติเมื่อถูกเหงื่อหรือน้ำจะซึมผ่านลงไปบนเนื้อผ้าซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้งาน หรือต้องซักจึงส่งผลให้สีที่ย้อมนั้นซีดลง ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการเคลือบผิวผ้าเพื่อให้สารซึ่งทำหน้าที่เสมือนชั้นป้องกันไม่ให้น้ำซึม หรือเกาะพื้นผิวของผ้า นอกจากนี้ยังช่วยบำรุงรักษาและยืดอายุการใช้งานอีกด้วย ทั้งไม่เป็นพิษและมีปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสารเคลือบหรือวัสดุมีหลายแบบ เช่น แผ่นไวนิล แวกซ์กันน้ำ สเปรย์กันน้ำ เป็นต้น

ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าจากความสำเร็จและปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในศึกษาศาสตร์เคลือบผิวหรือวัสดุที่เคลือบผิวผ้าเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำซึมผ่าน จากนั้นนำออกแบบและพัฒนาเครื่องประดับจากผ้าย้อมสีธรรมชาติที่ผ่านกระบวนการเคลือบผิว เพื่อป้องกันน้ำรั่วซึมผ่านให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เป็นผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาหรือสร้างสรรค์นวัตกรรมการผลิตและการออกแบบสินค้าใหม่ๆ เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าของผู้ประกอบการด้านอัญมณี ที่มีคุณค่าในการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ การนำทรัพยากรที่มีอยู่ในจังหวัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มวิสาหกิจอื่นๆ เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจที่กว้างขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.ศึกษาเทคโนโลยีกระบวนการการเคลือบผิวผ้าไหมย้อมสีธรรมชาติ
- 2.ออกแบบและพัฒนาเครื่องประดับจากวัสดุผ้าย้อมสีธรรมชาติที่ผ่านการเคลือบผิวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้องค์ความรู้ในการใช้สารเคลือบผิวผ้าย้อมสีธรรมชาติจากพืชในท้องถิ่น ตำบลบ่อ อำเภอลำลูกง จังหวัดจันทบุรี
2. เป็นองค์ความรู้ในเรื่องการการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบท้องถิ่นมาออกแบบและพัฒนาเป็นเครื่องประดับกลุ่มใหม่ที่สร้างรายได้
3. เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากผ้าย้อมสีธรรมชาติ
4. ก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและธุรกิจด้านอัญมณีและเครื่องประดับ
5. สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ในการบูรณาการงานวิจัย โดยการใช้ประโยชน์จากทุนทางวัฒนธรรมและการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
6. ผู้ประกอบการสามารถสร้างเอกลักษณ์ให้ผลิตภัณฑ์จนเกิดความแตกต่าง สามารถแข่งขันกับตลาดได้
7. เพิ่มมูลค่าให้วัตถุดิบท้องถิ่น และต่อยอดภูมิปัญญา
8. เป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนและสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กว้างขึ้น
9. ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบทดแทนและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และต่อยอดภูมิปัญญา
10. ส่งเสริมให้ชุมชนร่วมค้นคว้าวิจัยองค์ความรู้ในการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรชีวภาพและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาคุณสมบัติวัสดุหรือสารเคลือบผิวผ้าที่ช่วยบำรุงรักษาและยืดอายุการใช้งาน ไม่เป็นพิษและมีปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสารเคลือบหรือวัสดุมีหลายแบบ เช่น แผ่นไวนิล แร็กซกันน้ำ สเปรย์กันน้ำ เป็นต้น
2. ออกแบบแบบร่างเครื่องประดับ เพื่อพัฒนาเป็นต้นแบบเครื่องประดับในเชิงพาณิชย์ จากความคิดที่เกิดจากจินตนาการของผู้ออกแบบประกอบกับทิศทางแฟชั่นและข้อมูลจากผู้ประกอบการด้านอัญมณีและเครื่องประดับ กลุ่มเป้าหมายของผู้ประกอบการและผู้วิจัย ซึ่งจะออกแบบแบบร่างจำนวน 3 คอลเลคชั่น คอลเลคชั่นละ 3 ชิ้น โดยให้มีความสอดคล้องกับกระแสแฟชั่น ความนิยมของผู้บริโภค และความเหมาะสมในเชิงพาณิชย์
3. สร้างต้นแบบเครื่องประดับที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 คอลเลคชั่น จำนวน 3 ชิ้น
4. จัดพิมพ์หนังสือรวบรวมผลงาน เพื่อเผยแพร่ใช้เป็นประโยชน์ต่อไป

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

กรอบแนวความคิดของงานวิจัย คือ วิเคราะห์ประเด็นปัญหาสู่การพัฒนาวิธีการใช้สารเคลือบผิวผ้าเพื่อให้สารนี้ทำหน้าที่ชั้นป้องกันไม่ให้น้ำซึม หรือเกาะพื้นผิวของผ้า นอกจากนี้ยังช่วยบำรุงรักษาและยืดอายุการใช้งาน ไม่เป็นพิษและมีปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม และหาแนวทางวิธีการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการย้อมสีผ้าธรรมชาติจากพืชในท้องถิ่นโดยการออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องประดับ เพื่อเป็นแนวทางสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ตามบริบทของพื้นที่โดยยังคงเอกลักษณ์ของพื้นถิ่นเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการเคลือบผิวผ้าเพื่อให้สารซึ่งทำหน้าที่เสมือนชั้นป้องกันไม่ให้น้ำซึม ซึ่งสารเคลือบหรือวัสดุมีหลายแบบ เช่น แผ่นไวนิล แวกซ์กันน้ำ สเปรย์กันน้ำ เป็นต้น ต้องคำนึงถึงคุณภาพของผ้าเมื่อผ่านการเคลือบผิวแล้วต้องสามารถกันน้ำได้ระดับหนึ่ง และมีความคงทนด้านอื่นที่ยอมรับได้ ได้แก่ สีไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ไม่เป็นอันตรายกับผู้สวมใส่ ราคาไม่แพงจนเกินไปจนมีผลกับต้นทุนการผลิต การผลิตที่ง่ายผู้ประกอบการสามารถต่อยอดหรือทำเองได้

ภาพที่ 1.1 แผนภาพแสดงกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สารเคลือบผิวผ้ากันน้ำ หมายถึง สิ่งที่มาเคลือบผิวบนผ้าเป็นสารที่ไม่ชอบน้ำ (Hydrophobic) ซึ่งเป็นการเลียนแบบปรากฏการณ์น้ำกลิ้งบนใบบัว
2. ผ้าย้อมสีธรรมชาติ หมายถึง ผ้าไหมที่ผ่านการย้อมสีแบบร้อนด้วยวัสดุธรรมชาติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี